

PRED III. OKRAJNIM ZLETOM DRUŠTEV »PARTIZAN«

## 3000 telovadcev nastopi v Ribnici

Da pravočasno obvestimo vse bralce o pripravah na veliko proslavo, je urednik lista zaprosil predsednika okrajnega odbora Partizanov. Tone Čuk za kratek intervju.

Tovariš predsednik ali mi lahko poveste, kako je s pripravami na okrajni Partizanski zlet?

Priloge za okrajni zlet v redu napredujejo. Partizanska društva v našem okraju so pravilno razumela vlogo okrajnega zleta, zato so tudi priprave temeljite. Pohvaliti moramo predvsem Ribničane, na katerih sloni največje breme priprave v organizacijskem pogledu. Po drugi strani pa imajo veliko dela pri dograditvi stadiona, ki bo ena najlepših telesnovzgojnih naprav na Dolenjskem in mora služiti 16. septembra že svojemu namenu.

Društva »Partizan« so številčno močna. Ali lahko pričakujemo odraz te številčnosti tudi na zletu v Ribnici?

Ne bi se strinjal s trditvijo, da so naša društva številčno močna. To morda drži v odnosu na druge okraje, mi smo pa prepričani, da je naša organizacija še vedno premalo številčna in da še zdaleč nismo storili to, kar bi lahko.

S številno udeležbo na zletu bomo pač pokazali sedanjem dejavnost naše organizacije. Če nam bo uspelo nastopiti s 1500 domačimi telovadci bomo zadovoljni.

Ali bodo na zletu nastopala tudi društva »Partizan« iz ostalih okrajev in če bodo, kateri okraj so to?

Na podlagi dosedanjih dogovorov bo nastopilo približno 1400 telovadcev iz okraja Ljubljana in Novo mesto.



Tone Čuk

NEKATERE ZNACILNOSTI DRUŠBENEGA PLANA OBCE PREDGRAD

## V Predgradu kmetijstvo na prvem mestu

Občina Predgrad meri 10.490 ha površine. Od tega je 64,08 odst. kmetijskih površin. Med kmetijskimi površinami je 7,94 odst. njiv, 0,73 odst. vinogradi, 0,73 odst. sadovnjakov, 4,12 odst. travnikov, 48 odst. goščenj in 38,43 odst. pašnikov. Procent njiv je pod povprečjem okraja in je najmanjši med občinami kočevskega okraja.

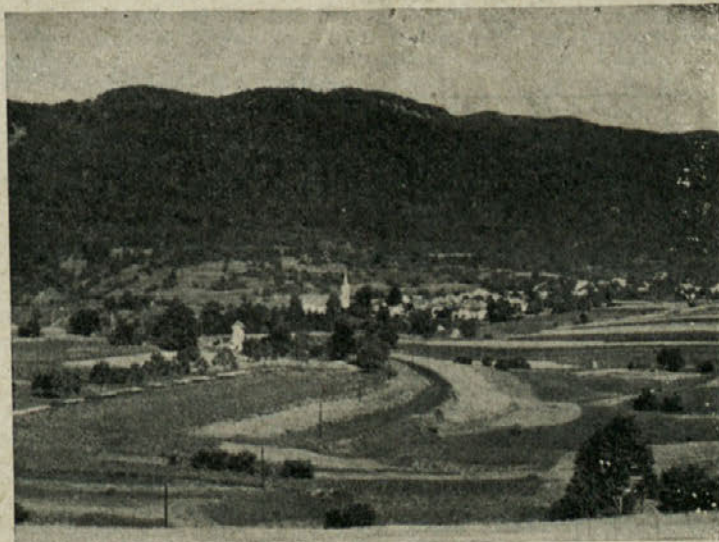
Občina Predgrad meri 10.490 ha površine. Od tega je 64,08 odst. kmetijskih površin. Med kmetijskimi površinami je 7,94 odst. njiv, 0,73 odst. vinogradi, 0,73 odst. sadovnjakov, 4,12 odst. travnikov, 48 odst. goščenj in 38,43 odst. pašnikov. Procent njiv je pod povprečjem okraja in je najmanjši med občinami kočevskega okraja.

Statistični podatki za leto 1955 izkazujejo takole stanje živine: 100 konj, 1160 goved, 421 prašičev, 198 ovac in 2117 kom. perutnine. Na enega konja odpade 5,43 ha njiv ali 9,09 obdelovalne površine ali 76,22 ha kmetijskih površin. Na eno govedo odpade 0,46 ha njiv ali 0,78 ha obdelovalnih površin ali 5,79 ha kmetijskih površin. Število živine glede na enoto po-

bem stanju, kakor tudi za razna manjša dela za dvig kmetijstva.

Na področju občine Predgrad sta dve kmetijski zadrugi, ki bosta predvidoma imeli ca. 4.200.000 din dobička, od česar bi morali za drugi odvesti občinskemu ljudskemu odboru 20 odst., kar bi zneslo 846.000 din. Občinski ljudski odbor je sklenil, da ostanje ta sredstva zadrugam od pogojem, da občinski ljudski odbor določi namen uporabe. Ta sredstva se bodo uporabila v tele namene:

za subvencioniranje gradnje si-



Predgrad

vršine je pod povprečjem okraja Kočevje. Leto 1955 je bilo razmeroma rodovitno, le v vinogradništvu in v predelih ob Kolpi je bil pridelek pod povprečjem zaradi toče. Za leto 1956 se predvideva v kmetijstvu približno enaka proizvodnja, kot je bila v letu 1955, izjemno krajev, ki so jih leta 1955 prizadele elementarne neizgode. Pričakuje se tudi nadaljnji porast proizvodnje v živinoreji, a zmanjšanje proizvodnje v sadjarstvu.

Uporaba umetnih gnojil je v občini Predgrad znatno manjša kot v drugih občinah kočevskega okraja. V letu 1956 se uporaba umetnih gnojil ne bo povečala zaradi pomanjkanja.

Nujno je treba razširiti akcijo za gradnjo silosov, gnojničnih jam in gnojlišč, kar se je v preteklih letih zanemarjalo.

V letu 1956 se je ustanovil pri občinskem ljudskem odboru sklad za gospodarski napredek vasi. V ta sklad se steka 55 odst. občinjskih doklad na dohodke iz kmetijstva ter 45 odst. taksa na priprave za proizvodnjo, kar bo dalo 714.000 din. S sredstvi sklada bo upravljala oziroma razpolagala upravni odbor sklada. Sredstva se bodo predvidoma uporabljala v tele namene: za izvajanje ukrepov v kmetijstvu, ki so jih dolžne opravljati občine; za skladiščenje bode do kreditov za izgradnjo gnojlišč in gnojničnih jam in za izvajanje manjših melioracij, zlasti za čiščenje pašnikov, ki so na področju občine v zelo sla-

## Sodraški vodovod pred dograditvijo

O gradnji našega vodovoda do sedaj ni bilo kaj več napisanega, kot da smo na masovnem sestanku SZDL lanskega leta sklenili pričetki z gradnjo. Zadnji čas pa se je malo več govorilo, kar je bil zaradi suše dotok vode znatno zmanjšan, kar je povzročilo nevoljo med prebivalci, posebno med tistimi, ki imajo stavbe v višjih legah in so prišli ob vodo. Da je bilo v fejsu suši pomanjkanje vode, je vsakomur jasno, saj so imeli iste nepravilne tudi drugi vodovodi. V nekaterih krajih so morali celo porabo vode omejiti, dočim se je pri nas v tem pogledu premočno pazilo. Nekateri so potrošili preveč vode n. pr. za gašenje apna, za zidanje in za zalivanje vrtov.

Dotok vode v zajetju je zmanjšani, poraba vode pa znatno zvišana in kmalu je bila porabljena vsa rezervna voda v rezervuarju.

Da bo poraba vode vedno večja, moramo imeti pred očmi. Priključilo se bo tudi nekaj stavb, ki so v gradnji, podjetje »Galanterija« bo že samo rabilo precejšnjo koli-

njo cevovoda. Imenovano podjetje bo že samo rabilo precejšnjo količino vode, saj se gradi za tolikšno število delavstva po vseh hišenskih predpisih umivalnice, kopalnice, stranišča na izplakovanje itd. Ob gradnji tega podaljška se bo znatno povečala in misliti je treba že sedaj, kako priključiti vodovodu tudi drugo že pripravljeno zajetje »Pod hosto«. To zajetje je oddaljeno od cevovoda ca. 300 metrov in ima stalni dotok vode tudi v dnevnih suših. S priključitvijo tega zajetja bi se dotok znatno zvišal in bi bil poraba manjša. Vode se bo odstranila. Za vse to pa je potrebno zagotoviti sredstva. Toda kako, ko pa že sedajnja gradnja mnogo stane.

Vaščani so sami zelo veliko prispevali, saj so se obvezali plačati v gotovini 2.146.800 dinarjev. Od tega so že plačali 1.522.683 din in dolgujejo še 580.117 din. Tisti, ki

so dali svoj prispevek v lesu, so do sedaj prispevali za 5.256.400 din, prispevali bodo pa še 2.648.625 dinarjev. Skupni že prejeti in naknadno predvideni prispevek v lesu in gotovini znaša 11.917.879 din, pri čemer je všteti tudi izredni prispevek za navratne oklepe 860.000 din. Gradnja vodovoda pa stane že do danes 15.535.650 din in znaša torej primanjkljaj 3 milijone 617.771 din.

Za dograditev delno izvršenih del in za priključitev zajetja »Pod hosto« bi gradbeni stroški narasli za 500.000 din in bi primanjkljaj narasel nad 4.000.000 din. Člani, ki so sami prispevali tako visoke zneske, ne zmorejo še nadaljnjih prispevkov in je nujno, da pomagata tudi družba. Posebno zato, ker je Sodražica med okupacijo zelo trpela in je bilo nad tega so že plačali 1.522.683 din in dolgujejo še 580.117 din. Tisti, ki

J. Ivanc

## Volitve v Loškem potoku

19. avg. je bil na Hribu sestanek volilnih enot in je bil ob enem izvoljen delegat za skupščino novoustanovljene podružnice socialnega zavarovanja v Ribnici.

Sestanek je začel predsednik Hace. Prečital je dnevni red, ki je bil naslednji: izvolitev delovnega predsedstva, izvolitev zapisničarja, izvolitev volilne komisije, volitve in razno.

Za delegata so kandidirali: direktor »Smreka« tov. Košmrlj, I. Mohar in Anton Lavrič. Največ glasov je dobil tov. Ivan Mohar.

Pri volitvah sta bila navzoča: tajnik OLO Kočevje tov. Šobar in direktor Zavoda za socialno zavarovanje, tov. Rudolf Mohar. Ta je

tudi v svojem uvodnem govoru poudaril pomen in vlogo socialnega zavarovanja. Dejal je, da je socialno zavarovanje velikega pomena, zlasti še pri naši družbeni dejavnosti, ki gre po poteh, kjer ni več izkoriščanja človeka po človeku, temveč se teži za tem, da je predstava, izvolitev delovnega predsedstva, izvolitev zapisničarja, izvolitev volilne komisije, volitve in razno.

Volitve so potekale v najlepšem redu, prav tako so se navzoči strinjali z vsem, kar je govoril tov. Mohar. Ravno v tem se tudi kaže, da potoksko ljudstvo le spoznava pomen naših zavodov za socialno zavarovanje in tudi samega zavarovanja.

K. A.

## Gospodarske novice

- \* Terenski delavci Tehnične sekcije za vzdrževanje cest iz Novega mesta so ponovno premerili cesto od Škofljice do Broda na Kolpi in ugotovili, da stara izmera ni bila točna.
- \* Dela na jezu na Rinži bodo končana v drugi polovici septembra, ko bodo montirali zapore in zaustavili Rinžo. Škoda, malo prepozno!
- \* V Novi vasi na Bloški planoti so agilni domačini le dosegli, da so dokončali del legega kulturnega doma. V novi prostorih bo imel sedež krajevni urad, množične organizacije ter gasilci, ki imajo tudi novo remizo.
- \* Cesto od Rudnika v Šalko vas dokončujejo. V izdelavi je zadnji gornji sloj iz bitumena in kornjškega porfirja. Tako bo talepa cesta dobila dokončno lice.
- \* Dela na ureditvi športnega stadiona v Ribnici lepo napredujejo. Ugodno vreme je precej pripomoglo k napredku del.
- \* Kmetijsko gozdarsko posestvo

gradi v Kočevju v lastni režiji novo tovarno izolirnih plošč. Ker so te plošče zlasti v gradbeništvu zelo iskane, si graditelj tovarne obeta že v začetku dober promet. Plošče delajo iz odpadnega lesa, ki ga je na bližnji žagi dovolj.

\* V Robu bodo gradili lep zadržni dom. Načrte in nekaj sredstev so si že oskrbeli.

\* Gradnja novega vodovoda v Loškem potoku lepo napreduje in, če bodo na razpolago potrebna finančna sredstva, bo že letos tekla voda na Hribu.

T-a

**TELEFON V KOČEVSKI ROG**  
Kmetijsko gozdarsko posestvo in gozdna uprava v Kočevju sta se odločila, da bosta finansirala oziroma investirala telefonsko napeljavo do Kočevskega Roga. Dela pri urejanju telefonske napeljave potekajo v redu in upajamo, da bodo v kratkem končana. Tako bo dobil tudi znani Kočevski Rog telefonsko napeljavo.

-d-

## „Zidar“ gradi na Reki

Vsa povojna leta se slovenska gradbena podjetja na Reki niso niso mogla uveljaviti. Močna domača gradbena podjetja so ljubosumno čuvala svoje gospodarske področje. Reška gradbena podjetja so močna in dobro opremljena.

Kljub temu je pred dvema letoma le nekoliko uspelo gradbenemu podjetju Zidar iz Kočevja, da je iznenadilo reška podjetja in uspelo na licitaciji dobiti delo. Od takrat to naše podjetje ves čas kot edino slovensko podjetje uspešno dela na Reki.

Pred kratkim pa je Zavod za stanovanjsko izgradnjo na Reki razpisal licitacijo za veliko petnadstropno stanovanjsko stavbo na Reki. V hudi konkurenci 11 gradbenih podjetij iz Reke, Opatije, Delnice, Ogulina, Senja in Zagreba je uspelo podjetju Zidar delo izlicitirati in se tako zopet za daljši čas zasedrati na Reki. Gradbišče na Reki ima namreč to veliko prednost, da ima skoraj vse leto ugodne pogoje za gradnjo, česar pri nas na Kočevskem ni.

Tako bo letos naše kočevsko gradbeno podjetje imelo v gradnji na Reki 21 moderno urejenih stanovanj, v Kočevju pa 28 stanovanj in 54 garsonjev (21 stanovanj v Kočevju bo letos useljenih). To pa je dokaz, da je naše gradbeno podjetje uspelo preusmeriti svojo gradbeno dejavnost v skladu z našo novo politiko investicij v zgradbe družbenega standarda.

## Pomoč RK v Predgradu

Občinski odbor RK v Predgradu je prejel obvestilo okrajnega odbora RK Kočevje o znatnih količinah živil, ki jih bo organizacija razdelila najbolj potrebnim v občini. Za območje naše občine so bile dodeljene naslednje količine živil:

600 kg mleka v prahu, 275 kg sira, 925 kg pšenične moke, 475 kg koruzne moke, 100 kg fižola in 100 kg riža, kar se bo pa v prihodnjem četrtletju še povečalo. Topomoč z živili pošilja našemu RK mednarodni Rdeči križ in druge dobrovoljne organizacije.

Pri občinskem odboru RK Predgrad je izvoljen poseben koordinacijski odbor za delitev živil. V ta odbor bodo prišli poleg celotnega odbora Rdečega križa še za-

## DRUGIČ V ZGODOVINI

Politični razvoj v Nemčiji zadnja leta ne gre nič kaj rožnato pot. Ko so Nemci leta 1949 dobili svojo vlado, so bili še zelo skromni v svojih zahtevah. Danes je to že precej drugače. Sedaj se tajno pogajajo v Washingtonu za vzpostavitev vojske z 800.000 pripadniki. Pred kratkim so izglasovali zakon o nemški vojski. Predsednik Adenauer je glasil in oster zagovornik hladne vojne v Evropi in noče ničesar slišati o izboljšanju odnosov med vzhodom in zahodom.

Organizacije bivših nemških borcev vzdržujejo militaristični duh in na njihovo čelo vedno bolj prihajajo razni vodilni Hitlerjevi oficirji ali pa celo vojni zločinci.

## NOVI UPI?

Organizacija upornikov na Cipru EOKA je objavila premirje, ako pride do pogajanj za ureditev Cipra. Guverner Cipra je zahteval njihovo kapitulacijo, na kar pa uporniki gotovo ne bodo pristali. Ako bi patriarha Makariosa, ki so ga pregnali na Indijski ocean, vrnil na Cipr in z njim začeli pogajanja, kot to zahtevajo uporniki, vsi Grki in mnogi laburisti, bi verjetno prišlo do pomiritve na tem otoku. Zaradi trnaste angleške politike pa je sedaj malo upanja za tako pametno rešitev.



II. TURNIR ZA POKAL TURISTIČNEGA TEDNA V KOČEVJU

Pokal u DelnicePARTIZAN ZADNJI

Na turnirju preteklo nedeljo na stadionu ob Rinži so sodelovali nogometni klub Metalac iz Delnice, Elan iz Novega mesta, Javornik iz Rakeka in domači Partizan. Igralo se je na izpadanje. V prvem kolu se je Partizan srečal z Rakekom (0:2) in Elan z Metalcem iz Delnice (0:3). Finale sta igrala Metalac in Javornik (3:1). Za tretje in četrto mesto sta igrala Elan in Partizan (2:1). Končni vrstni red je naslednji: Metalac, Rakek, Elan, Partizan.

Javornik (Rakek) : Partizan 2:0

Prvo srečanje z Javornikom je potekalo precej razburljivo. Domačini igrajo proti soncu. Začetni udarec ima Javornik, ki je v začetku v rahli premoči. Visoki obrambni igralci uspešno odbijajo visoke žoge, ki jih forsirajo domači igralci. V 3. minuti zastrelja Bižal kot. V 4. minuti Trobentar uspešno ujame žogo iz prostega strela. Prica posega s polovičnim uspehom v duela. Pirnar razbija nasprotno akcijo na svoji levisi, žegarac pa je bil nesiguren. V 9. minuti Pičco poseže v akcijo; nasprotni igralec ga je nepravilno napadel, sodnik pa tega ni videl. V 12. minuti je ostal kot proti Javorniku neizkoriščen, čeprav je imel Bižal žogo med nogami. V 13. minuti zavrzi Pičco 100% šanso 8 metrov pred vrati Javornika. V 14. minuti zopet neizkoriščen kot. V 19. minuti je bil neizkoriščen prosti strel proti Javorniku. V 20. min. Pičco zadene vratarico v desnem zgornjem kotu. Partizan prevzame iniciativo v svoje roke in safec strelja kot, ki je ostal neizkoriščen. V 28. minuti ostane prekišek na Pirnarju neizkoriščen. V 29. minuti Trobentar uspešno intervenira. V 30. minuti prosti strel s 16 metrov proti Javorniku neizkoriščen in s tem se zaključuje prvi polčas.

V drugem polčasu so domačini prejeli dva gola. Enega bi lahko z odločnim posegom v dogodke 6 metrov pred vrati rešil vratar, drugega pa je skuhal žegarac, ki je podal žogo levi zvezi, ta pa desni in gol je bil tu. Javornik je zaslužen zmagal, ker so igralci šli na prvo žogo. Partizan je forsiral visoko igro, ki je ugajala nasprotni obrambi. Tudi v obvladanju žoge so bili boljši Javorničani. V sistem se ni obnesel, ker Bartolme in Komac defenzivnih zvez nista pravilno igrala, igre trikotnikov pa se napad in halfi niso posluževali. Končno — šans, kakor je razvidno iz igre prvega polčasa, je bilo več kot dovolj, toda žoga ni in ni hotela v mrežo.

Elan (Novo mesto) : Partizan 2:0

V vratih igra mladinec Mrhar, levo krilo Pal, sicer vse pri strem. Že od vsega začetka ima iniciativo v rokah Partizan, ki ne zna že v 7. minuti izkoristiti prostega strela. Levo krilo Pal zapravi več prilik za doseg gola. Medan strelja prosti strel v 13. minuti, ki ostane neizkoriščen. Safec strelja kot v 17. in Pičco v 18. minuti. Oba kota ostaneta neizkoriščena. Prosti strel proti Elanu se vrstijo skoro vsake 3 minute, toda visoke žoge uspešno prestreže visok vratar, pa tudi najboljši igralec Elana srednji krilec. V 24. minuti akcija Elana pred vrati Partizana, Uranič se znajde in z rokami prestreže žogo, ki se valj v vrata. Odrejena 11-metrovka se spremeni v 1:0 za Elan. V 29. minuti Komac zastrelja lepo podano žogo v 16-metrskem prostoru. V 31. minuti isti igralec krasno strelja v desni zgornji kot, toda vratar je na mestu. V 32. minuti streljan kot ostane nerealiziran. V 37. minuti strelja kot Pal, ki ostane zopet neizkoriščen. V 39. minuti je Mrhar uspešen. V 44. minuti zas-

Metalac (Delnice) : Elan 3:0

Javornik : Metalac 1:3

KRATKE VESTI

- \* Dušan Čuk in Špela Kajfež, znana športnika in telesovzgojna delavca iz Kočevja sta se poročila preteklo soboto. Člani Partizana jima želijo mnogo sreče!
- \* »Zbudiš se zjutraj in misliš, da si nekje na Finskem. Nismo si niti predstavljali, da je pri nas tako primerno mesto za pripravo atletske reprezentance, kot je Kočevje!« To je izjavil dopisnik beografskega »Sporta« državni reprezentant Krešimir Račić po 20-dnevnem treningu v Kočevju.
- \* Atletska zveza Slovenije je uradno imenovala tov. Sašo Bižala za trenerja kočevskih atletov.
- \* Nekaj najboljših kočevskih atletov bo nastopilo to nedeljo na mitingu v Celju.

OBVESTILA

- KOČEVJE**

Rodile so: Lipovac Ana, gospodinja iz Kočevja — deklco; Pečnik Marija, gospodinja iz Šalke vasi — dečka; Kirašič Katarina, gospodinja iz Klinje vasi — deklco; Zver Terezija, gospodinja iz Kočevja — dečka; Metelko Rozalija, gospodinja iz Kočevja — dečka; Špenger Marija, gospodinja iz Koprivnika — dečka; Šumak Genovefa, kmetijska delavka iz Primožev — deklco; Fabjan Marija, kmetovalka iz Brige — dečka; Škender Marija, gospodinja iz Kostela — dečka.

Srečnim mamicam čestitamo!

Poročili so se: Pozman Ernest, poljedelski delavec iz Gornjih Slavec, okraj Murska Sobota, in Gomiboc Marija, poljedelska delavka iz Sotine, okraj Murska Sobota; Lipovac Ivan, kmetijski delavec iz Kočevja, in Gazvoda Štefka, gospodinja iz Kočevja; Krnc Alojzij, kmetijski delavec iz Koprivnika, in Malnar Nežka, gospodinja iz Koprivnika; Ožbolt Ivan, zidar iz Malega loga — Loški potok, in Lakanar Darinka, kmetovalka iz Strojčev; Gašparac Jože, kmetovalec iz Zilvev, okraj Reka — LRH, in Kovač Marija, gospodinja iz Osilnice.

Cestitamo!

Umrlj so: Horvat Alojzij, novorojenček iz Gorenja — star 1 dan; Štolzer Gustav, osebni upokojenec iz Kočevja — 78 let; Debeljak Marija, gospodinja iz Mrtvje — 77 let; Zoran Jože, osebni upokojenec iz Šalke vasi — 53 let in Franci Slavko, osebni upokojenec iz Nemške Loke — 62 let.
- RIBNICA**

Rodile so: Zidar Ivana, gospodinja iz Brež — dvojčka (dečka in deklco); Šteblaj Vera, pisarniška uslužbenka iz Hrovače — dečka; Lesar Franciška, gospodinja iz Jurjevice — deklco; Vidmar Karolina, gospodinja iz Prigorice — dečka; Vidvol Julijana, gospodinja iz Rakitnice — deklco.

Cestitamo!

Poročili so se: Kereš Matija, podoficir JLA iz Gorenje vasi, in Tanko Marija, uslužbenka iz Hrovače; Ivanovič Ivan, oficir JLA iz Gorenje vasi, in Marolt Angela, gospodinja pomočnica iz Gorenje vasi.

Cestitamo!

Umrlj so: Šmalc Peter, kmetovalec iz Zlebiča — 80 let in Oberstar Matija, osebni upokojenec iz Ribnice 73 let.
- LAŠČE**

Rodila je Petrič Stanislava, natkarica iz Ortneka — deklco.

Cestitamo!

Poročila sta se: Mihelčič Ivan, kmetovalec iz Starega Apna — občina Grosuplje, in Goršič Ana, kmetovalka iz Gradeža.

Cestitamo!
- DOBREPOLJE**

Rodila je Žun Danijela, gospodinja iz Vidma — dečka.

Cestitamo!

Poročila sta se: Strnad Milan, elektroinstalater iz Male vasi, in škoda Angela, krojačica iz Male vasi.

Cestitamo!
- DRAGA-LOŠKI POTOK**

Rodile so: Kordiš Marija, gospodinja iz Retja — deklco; Debeljak Marija, gospodinja iz Segove vasi — dečka in Poje Marija, gospodinja iz Pungerta — dečka.

Cestitamo!

Umrlja je Žagar Neža, vzdrževanka iz Podplanine — stara 70 let.
- PREDGRAD**

Poročila sta se: Torbar Josip, gozdni delavec iz Brezovice pri

- Predgradu, in Maurin Ana, kmetovalka iz Vimolja.
- Cestitamo!
- Umrlj je Žagar Jakob, prejemnik socialne pomoči iz Deskove vasi — 70 let.
- KRONIKA NESREČ**
- Ponesrečili so se: Zajc Anton, jamski kopač iz Šalke vasi, si je pri dviganju iztirjenega rudniškega vozička poškodoval hrbtenico; Turk Feliks, jamski kopač iz Rudnika, se je pri padcu teže poškodoval; Plahut Stefan, živinorejec iz Cvišlerjev, si je pri krmljenju živine teže poškodoval desno roko; Vidvol Janez, kovaški pomočnik iz Mrtvje, si je pri popravljanju traktorja poškodoval prste desne roke; Bojc Anton, gozdni delavec iz Dolenje vasi, si je s sekiro teže poškodoval desno nogo; Lavrič Tončka, gozdna delavka iz Segove vasi, si je pri razkladanju opeke poškodovala desno nogo; Omerza Anton, gozdni delavec iz Srednjih Ložin, si je pri obsekovanju hlovov s sekiro poškodoval desno nogo; Košir Jože, električar iz Rudnika, si je poškodoval gleženj desne noge; Stavs Janez, gozdni delavec iz Stare cerkve, si je pri kleščenju dreva s sekiro poškodoval levo nogo; Ruparčič Rudolf, gozdni delavec iz Kočevja, si je pri kleščenju jelke izpahnil v komolecu desno roko; Knez Martin, rudniški kurjač iz Šalke vasi, si je težko poškodoval zapestje leve roke; Ficko Rudolf, rudar iz Livolda, si je pri premikanju rudniškega vozička poškodoval stopalo leve noge.
- SMRTNA NESREČA ELEKTRICARJA**
- Pretekli mesec se je pri izvrševanju elektrifikacijskih del v obliki Podhoinj hrib v velikaški vasi čini smrtno ponesrečil štirlindvajsetletni elekromonter Janez Oblak, doma iz Velikih Lašč. Vzrok nesreče je bil ta, da je s kleščami prijel za žice, v katerih je bil električni tok. Oblak je bil marljiv delavec in poznan kot dober tovariš. Njegovega pogreba se je udeležilo precejšnje število prebivalcev Lašč in okolice.

TRENER HACLER o kočevskih nogometaših

Objavljamo razgovor športnega sodelavca Novic tov. Petra Vovka z novim trenerjem nogometašev Partizana, tov. Haclerjem.

Kaj vas je privedlo v Kočevje? Prišel sem k vam na povabilo, da treniram vaše moštvo, ki bo igralo v dolenjski skupini za vstop v slovensko-primorsko ligo.

Kako vam ugaja stadion ob Rinži? Vaš stadion je prekrasen in je malo takih v Sloveniji. Igrišče je pri roki, leži v kolenu reke Rinže in je z mestom povezano z mostom, kjer je tudi lepo urejeno kopališče in Gaj, kjer se točijo brezalkoholne pijače, kar je za uspešen šport popolnoma pravilno. Stadion ima vse športne naprave in je pravo športno središče okraja — kočevski Wimbledon. Okolica je lepa, gorski svet in pa dober zrak.

Kakor sem sišal, ste imeli na tem stadionu že športne prireditve republiškega, zveznega in mednarodnega značaja. Letos pa trenirajo pri vas lahkotletci, ki bodo zastopali državni grb v Melburnu. Torej so spoznali tudi v Beogradu, da je Partizan sposoben organizirati zvezne in mednarodne prireditve. Brez dobrega vodstva seveda vsega tega ne bi bilo.

Ali ste zadovoljni z nogometaši, ki jih trenirate? Zadovoljen sem z njimi, ker so poslušni in imajo dobro voljo, da postanejo dobri nogometaši. Precej je talentiranih igralcev, ki bodo ob stalni nogometni vadbi uspešno zastopali barve Partizana.

Kakšno znanje posedujejo igralci Partizana? Posredujejo solidno znanje. Opraviti moram nekatere napake, ki so v igralcih globoko zakoreninjene. Tako igra napad še vedno premalo povezano in se ne poslužuje igre trikotnikov. Tudi krilci tega

ne delajo. Nekega izdelanega sistema igre nisem opazil. Obramba igra nekaj W sistem, napad pa dunajsko šolo, le da premalo podaja.

Kakšen sistem boste vpeljali? Vašim igralcem leži najbolj dvojni W sistem. Treba ga je seveda popolnoma obvladati. Za ta sistem so potrebna hitra krila, odlični srednji napadalec in dobre vzdržljive zveze, ki so še nekakšni pomožni krilci. Stranski krilci so potisnjeni na ta način nekoliko naprej, srednji krilec pa igra tretjega branilca. Vsega tega seveda ne bo mogoče obvladati čez noč. Čim pa bo prešlo v meso in kri, pa bodo zmage tu.

Ali ste že v kratkem času 18 dni ugotovili, kateri igralci bodo harmonični skupaj?

Odgovor na to je enostaven! V napadu bodo igrali najboljši igralci. Te pa sem že ugotovil in bodo tudi navezani eden na drugega. Nekoliko laže je igrati v obrambi. Tudi obrambne igralce sem že proučil. Popolnoma jasno pa je, da mora biti na primer branilec ravno tako hiter kot krilo, sicer je nevarnost za doseg gola tu. Ko bom postavil moštvo, bodo isti igralci stalno igrali skupaj, da se navadijo eden na drugega, kar jim bo mnogo koristilo.

Videl sem, da uporabljate na treningu osem žog. Zakaj je to dobro?

Pravzaprav bi moral imeti vsak igralec svojo žogo, da mu ni treba čakati na žogo drugega igralca in pa na direktive, ki jih je treba ponovno dajati. Za trening z vratarjem so potrebne tudi tri žoge, da dobi refleksi. To je ena plat treninga. Trening sam pa mora biti pester, da se igralci ne dolgo-

časijo. Videli ste celo, da smo igrali črnega moža.

Ali je dober stari način treninga na ena vrata?

Stari način treninga na ena vrata je za igralce škodljiv. Dokler se igralce ne ogreje, sploh ne sme nabijati žoge na vrata. Pa tudi če se ogreje, nabijanje na vrata nima nobenega pravega smisla. Žoge na tekmah ne pridejo pred igralca na krožniku. Iz zraka jo je treba sneti in poslati v mrežo.

Kakšna pa je umetnost počivanja?

Uspeh ni odvisen samo od rednega treninga, temveč prav tako od pravilnega počitka. Tedensko naj se trenira največ 5 dni smiselno. Kak dan mora biti v celoti namenjen počitku. Ko igralce treniram, jim privoščim tudi nekaj oddiha.

Kaj pa drugo moštvo?

Prav je, da ste organizirali drugo moštvo, da dobi interes za igranje čim širši krog nogometašev, ki bodo rezerva za prvo moštvo.

Kaj pa mladinci in pionirji?

Prav zadovoljen sem z njimi. Le-ti so še nekako bolj zainteresirani kot člani. Med njimi je že nekaj kandidatov, ki bodo vsak čas zreli za prvo moštvo, je zaključil tov. Hacler.

Mnenja smo bili, da nimamo dovolj igralcev za prvo moštvo.

Igralcev za prvo moštvo je več, kot si mislite. Pritegniti pa je treba v nogometne vrste čim več mladine, ki bo porok, da igralcev nikoli ne bo zmanjkalo.

Ali nas boste še kaj obiskali po zaključku 18-dnevnega treninga?

Vsak enkrat bom treniral z vašim moštvom tisto, kar sem začel. To pa se ne doseže čez noč, je zaključil tov. Hacler.

Kratke šahovske vesti

Dne 25. in 26. avgusta je bilo v Črnomlju odigrano redno prvenstvo Dolenjske v šahu. V finalno tekmovalje so se plasirale ekipe Novega mesta, Kočevja, Trebnjega in Črnomlja. Prvenstvo je bilo odigrano po točkovnem liga sistemu in je dalo naslednji končni rezultat: 1. ŠD Novo mesto 18 točk, 2. ŠD Kočevje 15, 3. ŠD Črnomelj 9 in 4. ŠD Trebnje 6 točk. Posamezni dvoboji so se končali takole:

1. kolo — Novo mesto : Črnomelj 7:1, Kočevje : Trebnje 6,5:1,5
2. kolo — Kočevje : Novo mesto 4:4, Črnomelj : Trebnje 4,5:3,5
3. kolo — Kočevje : Črnomelj 4,5:3,5, Novo mesto : Trebnje 7:1

Ekipa Kočevja v sestavi inž. Volk, Lisac, Šafar, Karbner, Mohar K., Mestek, Lunder in Dejak je povsem nepričakovano posegla v boj za prvo mesto kljub temu, da je prireditve prišla prežgodaj in se moštvo ni utegnilo pripraviti. O tem priča tudi dejstvo, da je ekipa v prvem kolu nastopila samo s sedmimi igralci, kajti Vodničar se potovanja ni udeležil brez odpovedi, a Šafar zaradi zadržanosti ni prispel pravočasno na 1. kolo. Zanimivo je, da je v srečanju z Novim mestom Lunder prezrl osvojitve figure, naker je bil dosežen z zmagovalcem turnirja le neodločen rezultat, ki pa je tudi velik uspeh. Najboljšo igro v ekipi Kočevja so pokazali Mohar in Mestek, ki sta osvojila 100% možnih točk, in inž. Volk in Dejak, ki sta dala partiji dobila in eno remizirala.

Rezultat turnirja priča, da se kvaliteta šaha v Kočevju dviga, in da bo ob dobrih pripravah lahko ekipa Kočevja drugo leto, ko bo prvenstvo v Kočevju, resen kandidat za moštvenega prvaka Dolenjske.

inž. Volk Slavko

**TOVARIŠ UREDNIK!**

Odkar sem prišel v Kočevje, me je zanimalo, če je tu kak šahovski klub in če prireja šahovske turnirje ali podobna tekmovanja. Kočevski šahisti so mi povedali, da klub sicer obstoji, da pa ne prireja niti turnirjev niti kakšnih drugih tekmovanj. Nasprotno pa vsak dan vidim, da se šah tu v hotelu in v kavarni dosti igra in da bi se tu prav lahko razvilo dobro šahovsko društvo. Zato tudi pošiljam vašemu listu ta dopis, da bi z njim sprožil to vprašanje.

D. Boškovič

**OBJAVA**

Komisija za volitve in imenovanja občinskega ljudskega odbora Kočevje

razpisuje naslednja delovna mesta v upravi občinskega ljudskega odbora Kočevje:

1. Referenta za socialno skrbstvo in zdravstvo; pogoj: srednješolska izobrazba ali tudi nižješolska izobrazba s prakso v upravnih službah.
2. Referenta za gradnjo; pogoj: gradbeni tehnik s 6-letno prakso (zaželen je gradbeni inženir).
3. Pomočnika sanitarnega inšpektorja; pogoj: sanitarni tehnik.
4. Šefa oddelka za splošne zadeve ki bi mu bil dodeljen še en referat iz tega oddelka; pogoj: pravnik s prakso ali tudi z nižješolsko izobrazbo, če ima daljšo prakso v državnih upravi.

Predpisno taksirane prošnje z življenjepisom je poslati najkasneje do 15. septembra 1956 na tajništvo občinskega ljudskega odbora Kočevje.

Št. 02/1-3326.  
Kočevje, dne 16. avgusta 1956.

OBJAVE

- KINO**

»JADRAN«, Kočevje: od 31. avgusta do 2. septembra ameriški barvni film »Ujetnik dvorca Zen-das«; od 4. do 7. septembra ameriški film »Tarzan in njegova družica«; od 7. do 9. septembra ruski barvni film »Nesmrtni ljubimci«; 12. in 13. septembra francoski film »Lisabonske nočice«.

»SVOBODA« Rudnik: 1. in 2. septembra ameriški film »Marija Velewska«; 8. in 9. septembra angleški film »Skrivnost zapuščenega vrta«.

»LOŠKI POTOK« 1. in 2. septembra ameriški film »Preobrate«; 8. in 9. septembra francoski film »Vsa pota peljejo v Rim«.

**DEŽURNE TRGOVINE**

Dežurno službo imajo: v soboto 1. septembra od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Prehrana« Kočevje, v Ribnici pa trgovina »Živilca« Ribnica.

V soboto 8. septembra od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Preskrba« Kočevje, v Ribnici pa trgovina »Prehrana« Ribnica.
- MALI OGLAS**

Po ugodni ceni prodam kmetijsko posestvo z gospodarskim poslopjem (brez strehe) v Kovačevsi pri Starem trgu. Posestvo meri 14 ha zemlje, od tega 3 ha gozda, iz katerega je možen takojšnji posek. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista.

**PRODAMO**

Likvidacijska komisija gostilne »Pod mestnim vrhom« Kočevje prodaja 13 gostilniških stolov in harmoniko znamke »Harmonika« po ugodni ceni. Interesenti naj se zglasijo na Okrajni zadružni zvezi v Kočevju.

Prodajam velik emajliran štedilnik, ročno delo »Ključavničarstva« Kočevje in klavirsko harmoniko na 24 basov. Vprašati pri Putrih Mi-hetu v Kočevju.

**IZGUBLJENA JOPICA**

Dne 28. avgusta sem izgubila volneno jopico zelene barve na cesti od Male Gore do železniške postaje v Ribnici. Poštenega najditelja prosim, da proti nagradi vrne jopico na upravo lista.
- PREKLIC**

Podpisana Leopoldina Lesič, posestnica iz Dolge vasi št. 14 p. Kočevje preključujem žaljive besede proti Mikulčič Jožetu, uslužbencu KGP Kočevje, stanujoč v Dolgi vasi št. 10 kot neresnične in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Lesič Leopoldina

Preminul je naš dragi oče, stric

**MIHA ŽIBRET**

posestnik iz Dola pri Litiji

Naj mu bo lahka domača zemlja!

Zahvali: žena Pepca, sin Vinko, nečakinja Ivana in ostalo sorodstvo
- Gospodinjstvo pomočnico iščem**

za takoj. Plača in ostalo po dogovoru. Osredkar, Kočevje, Roška 4 a.

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 22. Telef. 389. Tek. račun pri podružnici NB Kočevje, št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 240 din, polletna 120 din in je plačljiva vnaprej. — Za inozemstvo 500 din ozi. 1,50 ameriškega dolarja. — Poštšina plačana v gotovini. — Rokopisi se ne vračajo.

Tiska tiskarna »Urškas, Kočevje

# Iz naših krajev

USPEHI TURISTIČNO OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA

## V Ribnici lepše in prijetnejše

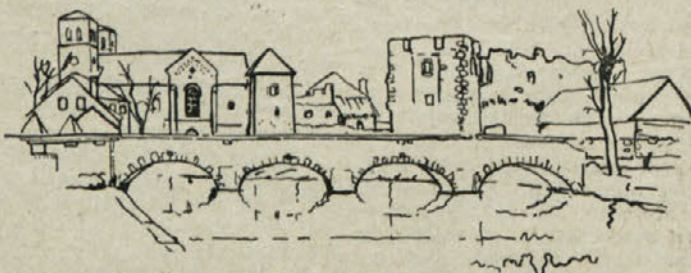
Ribniško turistično olepševalno društvo že nekaj let uspešno dela. Medtem ko se je v prejšnjih letih lotevalo velikih nalog, ki jim ni bilo vselej kos, posveča sedaj skrb manjšim delom, ki pa so za lepši videz kraja prav tako pomembna. Doslej so posadili v voredu ob Kolodvorski ulici ob Bistrici in drugod nad 100 javorjev, brez in vrb, sredi trga so uredili elipso, ob gasilskem domu napravili majhen nasad, negujejo že obstoječe drevored, prepletkali so klopi, sodelovali so pri popravilni deli železnega mostu preko Bistrice, trudijo se za ureditev vaških napajališč ter njihove okolice itd. Na trikotniku ob Bistrici, kjer so bila živinska napajališča, so jih odstranili in posekali stara drevesa, ki so jih — zlasti lipe — oklestili brezvestneži. Z nizko vso — 50 tisočakov — so tu napeljali kanalizacijo z Mlake, te dni pa navažajo prst, da bodo uredili na več ko 10 let popolnoma zapuščenem prostoru majhen park z nasadi okrasnega grmljeva. Pri izvedbi teh del se je zlasti izkazal prizadevni predsednik gospodarskega odbora TOD tov. Drčar, ki je žrtvoval večino svojega prostega časa.

Letos je napravilo društvo več kot druga leta tudi za razvoj turizma. Na železniški postaji so izobesili veliko, na les napravljeno karto Ribnice in njenega širšega zaledja, ki jo je na posrečen način narisal znani strokovnjak in poznavalec Ribniške doline Janko Trost. Ne kaže le krajev, voda ter cest, temveč pove tudi, s čim se kod bavijo prebivalci, kateri slavni možje so se rodili v kakem kraju itd.

Prizadevajo si prav tako, da bi se izboljšalo ribniško gostinstvo, ki je pomankljivo zlasti, kar se higijene tiče, in zelo ovira razvoj turizma, ki bi v zgodovinsko, narodopisno in z naravnimi lepotami bogati dolini gotovo našel plodna tla.

Olepševalno društvo je v občini posvetovalni organ in ji je pred-

lagalo veliko ukrepov, ki so jih že čitve, kot na primer ureditev prostora za parkiranje, odstranitev preostalih ruševin, ureditev fasad, prostore pred gradom in grajskega mostu. Društvo se preko učiteljskega trudi vzgojiti mladino tako, da bo znala varovati nasade in drugo.



Ribnica z mostom in ostankom gradu

## Logorovanje predvojaške v Kočevju

25. julija se je v Kočevju začelo taborjenje mladincev predvojaške vzgoje iz vsega okraja. Taborjenje je bilo v dveh skupinah. Prva skupina je taborila od 25. julija do 10. avgusta, druga pa od 10. do 25. avgusta 1956. Na taborjenju je bilo 400 mladincev, predvsem tistih, ki ne morejo redno prisostvovati predvojaški vzgoji v kmečkih in delavskih centrih. To so predvsem mladinci iz oddaljenih krajev in tisti, ki delajo po gozdovih, pa zaradi oddaljenosti ne morejo priti na redne vaje predvojaške vzgoje.

Za kmečke mladince, ki med letom težko ali pa sploh ne morejo obiskovati predvojaške vzgoje, je bilo že leta 1954 organizirano 15-dnevno taborjenje. Gotovo je ta način predvojaške vzgoje zelo pozitiven in, kot je pokazala praksa, tudi uspešen. Kakor lani je tudi letos taborjenje v Kočevju v prostorih osnovne šole. Prva skupina, ki je štela 150 mladincev, je zaključila uspešno taborjenje. V

tej skupini so bili mladinci iz občin Kočevje, Dobropole in Sodražice. V drugi skupini pa so bili iz Velikih Lašč, Loškega potoka in Predgrada. Obe skupini sta pokazali zelo lepe uspehe, saj sta celi vaji napravili s prav dobrim uspehom. Na koncu je bilo tudi šolsko ostro streljanje z zelo dobrim uspehom. Uspeh bi bil gotovo še boljši, če bi imeli boljše orožje. Življenje v taboru je bilo vsajsko. Vsi mladinci so imeli orožje in druge pripomočke, ki so potrebni za vaje. Manjkalo je le obleke. V dopoldanskih urah so bila vo-

voljstvo, da so prišli na taborjenje, saj so mnogo novega slišali in videli, kar jim bo koristilo v življenju.

Ob zaključku je mladincem govoril predsednik OLO in izrazil svojo hvalečnost za dosegene uspehe. Pohvalil je tudi komandantske kade, ki je vložil veliko truda in volje z namenom, da mladinci posreduje čim več znanja. 16 mladincev je bilo pohvaljenih, prejeli so knjižne nagrade.

D. Debeljak



2. vod 2. izmene, v sredi komandir voda Alojz Bobnar

jaška predavanja in praktične vaje na terenu. Program je bil obsežen, saj so morali mladinci v 15 dneh obvladati program, ki je predviden v centru za celo leto.

Videti je bilo veliko prizadevnosti in volje mnogih mladincev do učenja vojaških predmetov. Popoldanski čas je bil določen za osebno izkazovanje in družabno življenje. Predavanja so bila naslednja: vprašanja kmetijstva, gospodarski razvoj v okraju, vloga in naloga mladine v organizaciji, več predavateljev pa je odgovarjalo na vprašanja, ki so jih mladinci postavili v anketi. Več kot polovica mladincev ni vključena v nobeni organizaciji. Redki pa so člani SZDL, kljub temu, da so že mnogi izpolnili 18 let. Mladinci so povedali, da le redki čitajo časopise, še manj pa jih je, ki so nanje naročeni. Med mladinci so bili celo polpismeni, eden pa celo nepismen.

Tudi družabno se redko udeležujejo. Mnogi so izrazili za-

Na skrajnem južnem koncu Istre v bližini Premanture je v prijaznem borovem gozdičku tabor Zvez prijateljev mladine. Vasi v tem taboru imajo pionirji iz Novega mesta, Trbovelj, Ptuj, Ljubljane, na vrhu grička pa je »Rog« — vas štiridesetih pionirjev iz Kočevja.

Kaj kmalu smo se zživeli v taboru. Življenje, Pester dnevi — nudijo vsakemu dovolj zabave. Dviganje in spuščanje zastave ob pesmi himne vzbujajo v vsakem pionirju ljubezen do domovine, katero spoznava prav tu na taborjenju. Marsikdo je sedaj prvič videl morje in njegovo lepo modro barvo ter okusil hlad borovih gozdov, videl pa je tudi kamentiti kras in trdo življenje na njem, zato bo še bolj znal ceniti zelene kočevske go-

**V nedeljo 16. septembra vsi v Ribnico**

**POD POKROVITELJSTVOM TOV. ZORANA POLIČA, PREDSEDNIKA SVETA ZA TELESNO VZGOJO FLRJ**

**TVD Partizan Ribnica proslavlja dne 16. septembra 1956**

**50-letnico**

**telesne vzgoje v Ribniški dolini 1906-1956**

V čast visokega jubileja bo v Ribnici III. okrajni zlet Okrajne zveze Partizan Kočevje. Sodelujejo okrajne zveze Partizan Ljubljana in Novo mesto.

Na proslavo vabimo vse prijatelje in članstvo partizanskih društev.

**Partizan — Ribnica**

## Pred proslavo v Ribnici

Le še dobrih 14 dni nas loči od velike telesnovzgojne manifestacije v Ribnici. 16. septembra bo v Ribnici III. okrajni zlet Partizana, ki bo združen s 50-letnico delovanja in uspehov telesnovzgojne dejavnosti v Ribniški dolini. Na tej manifestaciji društev Partizana bo sodelovalo 3200 telovadcev in telovadkinj, ki bodo nastopili s peštrimi sporedom 16. septembra na novo zgrajenem stadionu, ki bo v ponos vsej Ribniški dolini. Iz kočevskega okraja bo nastopalo 1800 telovadcev, iz ljubljanskega 800, iz novomeškega pa 600. Tolikšno število telovadcev gotovo do sedaj še ni nastopalo v Ribnici, ki se bo za to priložnost svesto okrasila in gostoljubno sprejela v svoje okrilje številne goste, ki bodo ta dan speli v Ribnico na slavo. TVD Partizan zasluži vse priznanje za organizacijo prireditve tako velikega stila za gradnjo športnega stadiona, ki bo po svoji obsežnosti in ureditvi dostojno tekmoval s športnimi stadioni v ostalih večjih kra-

jih Slovenije, in za vse, kar je društvo storilo za napredek telesne vzgoje in izobraževalnega dela med Ribničani. Okrajni festival partizanskih društev in 50-letnica Partizana Ribnica, ki bo pod pokroviteljstvom tov. Zorana Poliča, predsednika Sveta za telesno vzgojo FLRJ, bo letos v kočevskem okraju največja manifestacija in pregled mladih sil v telesnovzgojni dejavnosti. Zato upravičeno pričakujemo velik obisk prebivalstva na tako pomembni prireditvi. Naj še omenimo, da bo v dneh pred proslavo izšla brošura, kjer bo zanimivo opisana vsa peštra dejavnost telesne vzgoje bivšega Sokola pred II. svetovno vojno, junaško zatiranje članov bivšega Sokola med zadnjo vojno ter povojno delovanje Partizana — prikaz dela telesne vzgoje v 50 letih. V brošuri bomo nadalje brali o raznih turističnih zanimivostih Ribniške doline in njene okolice ter Velike Male gore. Brošura bo za vsa ureditvi dostojno tekmoval s športnimi stadioni v ostalih večjih kra-

-žem-

## Taborniki iz Istre pišejo

zlove. V prvih dneh našega taborjenja je marsikoga mučilo domotožje. Tu so bili novi domovi pionirjev — šotori, za katere so morali sami skrbeti in jih urejevati. Takoj v začetku smo ustanovili pionirsko organizacijo, ki je pomagala pri delu. Že prvo nedeljo po prihodu je pripravila taborni ogenj s programom. »Rogovci« smo se prav dobro odrezali s svojimi šaljivimi točkami. Tak taborni ogenj si še želimo in ga bomo tudi napravili. Svoje spise in igre objavljamo v »Tabornem časopisu«. Pišemo in rišemo o domačem kraju in tabornem življenju.

Najrajši imamo morje. Kopamo se dopoldne in popoldne. V začetku nas je bilo več kot polovica neplavalcev, sedaj pa jih je le še nekaj in tudi ti se bodo kmalu na-

učili te »umetnosti«. Če je slabo vreme, napravimo kakšen krajsi izlet. Obiskali smo naše tovariše v Banjolah, ki so nas prav lepo sprejeli in pogostili.

Sveži morski zrak, dobra hrana in kopanje nam bo dalo moči, da bomo stopili v novo šolsko leto zdravi in dobre volje. Zato smo društvu prijateljev mladine hvaležni, ker nam je omogočilo prijetno taborjenje.

**Kolektiv »Roga« — Premantura**

Te dni se bodo pri vsem naročnikih, ki nimajo poravnane naročnine, oglašili pismonoše z izterjevalno polonico. Prosimo naročnike, da plačajo zaostalo naročnino in si tako zagotovijo redno prejetje lista.

Franček Saje

## Duhovniki - organizatorji bele garde

Belogardistični voditelji so se res temeljito pripravili na bližnjo okupatorsko ofenzivo. Čez nekaj dni so Italijani uresnili njihove predloge in načrte. O ustanovitvi oboroženega oddelka so njegovi očetje iz dobrepolskega župnišča svojemu vodstvu v Ljubljani 12. septembra 1942 poročali:

»Dne 26. avgusta je v dolino vdrlo vojaštvo, kakor so napovedali že nekaj dni prej. Prišli so deloma peš po gozdovih, deloma z avtomobili in so zasedli Zdensko vas, Videm in Kompolje. V šoli na Vidmu je bil generalni štab z generalom Orlandom. S prebivalci so postopali dokaj korektno. S seboj so imeli natančne sezname komunistov, partizanov in njihovih simpatizerjev. Zato so takoj ob prihodu zbrali vse moške iz vasi ter jih začeli pretresati. Delo ni bilo težko, saj so delali po seznamu. Vse sumljive ter sodelavce so odvajali v Poljakovo listnico, druge pa so takoj izpustili domov na delo. Kar je bilo dobrih ljudi, so se kar oddahnili, ko so videli, da v listnico odhajajo ljudje, ki so prav do zad-

nega dne kot part. zaupniki strahovali vsa faro...

Ob 8. uri zjutraj so jih dne 29. avgusta 17 naložili na avto in jih odpeljali v gozd v bližino Kompolje ter jih tam ustrelili. Zakopali so jih v gozdu. Z njimi je bil še duhovnik, da jim je pred ustrelitvijo dal še odvezo in jih takoj po ustrelitvi mazilil. Druge, ki so še ostali zaprti v skednju v Zdenski vasi pa so popoldne naložili na kamione, jih odpeljali na postajo in takoj nato v Ljubljano. Odpeljali so tudi pet deklet, ki so se udeleževale part. sestankov v šoli. Tudi te so šle v internacijo.

Istočasno s čiščenjem se je začela tudi organizacija samoobrambe. Delo je bilo olajšano, ker je bil pač v dolini gen. Orlando, ki je bil kmalu pripravljen oborožiti dolino. Zlasti mu je ugajalo, da so fantje kar neoboroženi začeli loviti partizane. Ujeli so jih več.

Dne 31. avgusta smo po mnogih intervencijah pri g. generalu pozno zvečer dobili obljubo, da drugi dan dobijo naši fantje orožje. Takoj je bilo treba izvesti mobi-

lizacijo. Naslednji dan so do 10 prispele strumne čete naših fantov na zbirališče pred Jakličevim, z njim pa vse kar leze in gre. General jih je nekaj časa veselo opazoval skozi okno, nato pa je sam prišel mednje. Zbralo se jih je ca. 25 mož. Nekaj časa je general hodil med njimi, nato je spregovoril: V nedeljo sem gledal, kako ste pokopavali žrtve, ki so padle pomorjane od komunistov...

Srce se mi trga, ko vidim razdejane, ki ga je komunizem prinesel v lepo Slovenijo. Ker pa vidim, da jih je mnogo, ki vse to obsojajo, sem se odločil, da izročim orožje vam, možje in fantje, da boste branili sebe, svoje družine in svojo zemljo. — Bomo, bomo, so ga prekinili klici. Odslej boste sami čuvali, da noben komunist ne bo več stopil na našo zemljo. »Tako je,« se je razleglo iz sto in sto grl. Nato jim je predstavil majorja Gardinija, ki bo v njegovem imenu vodil oboroženo četo. Ker je bila disciplina zelo dobra, je bilo v pičlih dveh urah oboroženih nad 100 mož, dasi je bilo to zelo zamudno, ker so delali zelo natančen zapisnik. Opoldne je bila na trgu pred cerkvo postrojena močna četa. Tenente, ki ji je poveljeval, je raportiral generalu. Orlando je z vidnim veseljem obhodil četo, premotril vsakega od nog do glave in se nato nasmejan

ustavil sredi čete. V imenu fantov se mu je nato zahvalil bogoslovec Polda.

Popoldne je prejela orožje še vas Zagorica. Ob treh so se fantje veselili vračali domov. Za vsako puško so dobili 100 patron. — Takoj smo naredili točen načrt za vaške straže in določili turnuse, po katerem se bodo fantje menjavali. Vsaka vas je imela po dve ali tri zasede vsake noči. Uspehi niso izostali. Vsako noč so ujeli nekaj partizanov — general pa je vsakemu fantu, ki je bil pri zajetju udeležen, osebno čestital. Ko so videli Stružani, kako je pri nas, so neprestano prihajale deputacije za orožje. 4. septembra so bili uslišani. Prišlo je 40 fantov, ki pa so dobili le 19 pušk, ker ni bilo na razpolago več orožja. Pozneje so dobili še dve.

Za komandanta vseh 150 oboroženih fantov smo postavili Dren Franca (bivšega žandarmerijskega narednika — op. S. F.) iz Ponikev. Fante smo razdelili v tri čete. Prvi poveljuje Mustar Janez iz Kompolje in ima fante iz Kompolje, Podgore, Podtabora, Čateža in Tisovca — 56 mož. Druga četa ima 41 mož in ji poveljuje Zabukovec Roman iz Podpeč. Sem spadajo fantje iz Vidma, Ponikev, Podpeč in Bruhanje vasi. Komandant 3. čete je Hren Ludvik iz Podgorice, ki ima fante iz Podgo-

rice, Zagorice, Male vasi, Zden. ske vasi in Ceste. V vsaki vasi pa imajo vaškega komandanta, ki ima nalogo obveščati fante svoje vasi o njihovih nalogah in obveščati komandanta čete o vsem, kar se zgodi v vasi. Za posamezne vasi so seveda določeni tudi kurirji.

Drugi dan so začeli z operacijami. V enem tednu so ujeli 14 partizanov, med njimi 1 komandanta, 1 komisarja, 2 kurirja in več »tovarušev«, zaplenili pa več pušk, 2 mitraljeza, več pištol, več zabojev municije, telefonskih aparatov itd. 10. septembra so v 3 skupinah ponoči šli skozi gozdove do Krke. Na poti so zažgali velik partizanski lagar na vrhu Jauh, niso pa našli nobenega partizana. Zjutraj jih je v Krški vasi obiskal gen. Robotti in jih obdoroval. Skupno z vojniki (italijanskimi — op. S. F.) so 11. septembra obkolili Vrhušek in Kamni vrh. Partizanov ni bilo, dobili pa so dve puški.

To poročilo nepodpisanega duhovnika iz Vidma dopolnjuje italijanski general Tadeo Orlando, ki je 30. avgusta 1942 poveljstvu XI. armadnega zbora poročal: »Na današnji praznik me je župnik v Vidmu prosil za dovoljenje, da bi si ljudstvo lahko ogledalo zaplenjeno zastavo komunističnih razbojnikov. — Pristal sem na

zborovanje, ker sem to smatral za koristno in propagandni namen.

Po blagoslovu se je na vaškem trgu zbrala velika množica; prišli so tudi iz sosednjih vasi. Kaplan (Lavrli — op. S. F.), ki ima precejšen govorniški dar, pa je v imenu župnika govoril ljudstvu. V svojem govoru je pokazal na nasprotje med dejavnostjo italijanske vojske, ki dela za mir in civilizacijo in med zločinskimi delovanjem komunistov.

Mislil, da bo današnji sestanek imel velik odmev v vsej dolini. Hujskanje dobrepolskega kaplana Lavriha je res še isti dan zaslepljene ljudi privedlo do hudega zločina. Preden je general Tadeo Orlando odposlal gornje poročilo, je s črnim pripisal:

»V tem trenutku so trije kmetje iz Kompolje izročili enega razbojnika (partizana — op. S. F.), ki so ga sami aretirali in zvezavali; bil je ustreljen.«

V štabu XI. armadnega zbora so medtem že spoznali neuspehe svoje velike ofenzive proti slovenski partizanski vojski. Ko so bili prepričani, da se tudi peščici belogardistov ne bo posrečilo uničiti slovenskega partizanstva, je načelnik štaba polkovnik Gallo na Orlandov dopis podpisal: »Dostl je teh komedij!« In Robotti mu je 2. septembra pritril: »Res je! Dostl je.« (Se nadaljuje)